

Список використаних джерел

1. Будник Л.А. Опорний конспект лекцій з дисципліни «Контроль і ревізія». 2017 р. URL:<http://dspace.wupn.edu.ua/retrieve/49417/Опорний%20конспект%20лекцій.pdf>.
2. Незалежний інститут судових експертиз. Бухгалтерська експертиза. URL: <https://nise.com.ua/buhgalterska-ekspertiza#:~:text=Судова%20бухгалтерська%20експертиза%20%2D%20це%20фінансово,бухгалтерського%20обліку%20та%20фінансової%20звітності>.
3. Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні : Закон України від 01.02.1993 р. № 13. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-12#Text>.
4. Мумінова-Савіна Г.Г. Судово-бухгалтерська експертиза: навч. посіб. К.: КНЕУ, 2015. 202 с.

Базір Вікторія Богданівна,

здобувач ступеня вищої освіти бакалавра
ННІ № 2 Національної академії
внутрішніх справ

Науковий керівник:

Воробей Олена Вячеславівна,

професор кафедри криміналістичного
забезпечення та судових експертиз ННІ № 2
Національної академії внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент

ПАСПОРТ ГРОМАДЯНИНА УКРАЇНИ ДЛЯ ВИЇЗДУ ЗА КОРДОН ЯК СУЧАСНИЙ БІОМЕТРИЧНИЙ ДОКУМЕНТ ІЗ ЗАСОБАМИ ЗАХИСТУ ВІД ПІДРОБКИ

Закордонні паспорти – це документи, що містять коротку інформацію про особу, яка є громадянином певної країни з метою контролю потоку людей, що в'їжджають та виїжджають за межі її території. Створення та підrobка фальшивих документів нині набирає значних обертів, що зумовлює необхідність працівників прикордонних служб бути особливо пильними.

Як відомо, паспорт громадянина України для виїзду за кордон (закордонний паспорт) є одним із документів, які дозволяють перетин державного кордону громадянам України. Цей документ також є підтвердженням громадянства тих осіб, які виїхали на постійне місце проживання до інших країн. Для його оформлення необхідно подати заяву до будь-якого підрозділу Державної міграційної служби та підготувати певний пакет документів, передбачених чинним законодавством.

Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 07.05.2014 року № 152 «Про затвердження зразка бланка, технічного опису та Порядку оформлення, видачі, обміну, пересилання, вилучення

та повернення державі, знищення паспорта громадянина України для виїзду за кордон, його тимчасового затримання та вилучення» існують два бланки паспорта громадянина України для виїзду за кордон: з безконтактним електронним носієм та без такого носія [4].

Підроблення таких видів документів може призвести до негативних наслідків. Тому, зазвичай, для захисту бланків паспортів використовують складні технології, які ґрунтуються на оптико-змінних властивостях або засоби, що доповнюють інші методи захисту. Особливу увагу приділяють тим візуальним елементам, що легко можуть бути ідентифіковані або рельєфним елементам, які виявляються в ході візуальної перевірки. Ефективність забезпечення бланка документа захисними оптичними елементами пояснюється тим, що такі елементи неможливо підробити без спеціальних знань та спеціальної апаратури. Також підтвердити автентичність справжнього документа можливо за допомогою тих елементів захисту, які піддаються верифікації за допомогою відповідних технічних засобів для зчитування, а саме носіїв інформації. До таких носіїв відносять магнітну стрічку або штрихкод.

Сучасною технологією у сфері виготовлення документів є імплантація в документ безконтактного електронного носія. Саме один із видів бланка закордонного паспорта громадянина України і містить даний елемент. Даний механізм працює таким чином: на вбудований електронний носій вноситься базова інформація, а також інформація про біометричні дані власника документа, що дозволяє ідентифікувати людину та унеможливує використання його іншою особою [2].

Усі сучасні паспортні документи характеризуються комбінованим захистом від підробок – певним поєднанням різних елементів технологічного, фізико-хімічного та поліграфічного захисту. Як свідчить аналіз сучасних технічних елементів захисту паспортних документів, їх ефективність залежить від успішного вирішення таких завдань, як можливість візуальної оцінки дійсності та цілісності предмета та ідентифікація документа за допомогою спеціальних приладів. До традиційних захисних елементів належать водяні знаки, захисні волокна, зображення, що мають виражену рельєфність. Наприклад, зображення які виконані ірисовим та орловським способом друку; різні види прихованих зображень та елементи, які виконані фарбами, що змінюють колір.

До більш новітніх елементів захисту паспортних документів можна віднести лазерну мікроперфорацію, технологію мікроліній та двомірний ірисовий друк. Технологія використання лазерної перфорації полягає у тому, що захисний ефект ґрунтується на спробах імітувати її шляхом механічних проколів, що призводить до отримання нерівностей у місцях проколів. Двомірний ірисовий друк характеризується поєднанням різкого та поступового переходу кольорів. В ході використання такої технології плавні кольорові переходи можуть проходити не лише в одному напрямі, а й поширюватися в будь-який

бік. Це використовується здебільшого під час виготовлення фонового малюнка в паспортних документах [1, с. 322].

Паспорт громадянина України для виїзду за кордон оформлюється з обов'язковим заповненням машинозчитуваної зони. В дану зону документа вносяться відомості про особу: прізвище та ім'я, громадянство, дата народження, стать та унікальний номер запису в Єдиному держаному демографічному реєстрі; дані про документ: тип та номер документа, дата закінчення строку дії документа, та код держави, що видала документ.

До структури машинозчитувальних даних паспортних документів (у формі книжечки) належить така інформація:

- назва документу;
- країна;
- номер документу;
- прізвище та ім'я;
- громадянство;
- унікальний номер запису в реєстрі;
- дата народження;
- уповноважений суб'єкт, котрий видав документ (код);
- місце народження;
- відцифрований підпис;
- дата видачі та дата закінчення строку дії;
- стать;
- відцифроване зображення обличчя людини.

Для верхнього машинозчитуваного рядка важливою є позиція знаків, які містять певні елементи даних. Перший та другий знаки вказують на тип документу; третій, четвертий і п'ятий – на державу, що видала документ (для України це UKR); шостий – сорок четвертий передають прізвище та ім'я.

Для нижнього машинозчитуваного рядка позиція знаків також є важливою. Перший – дев'ятий знаки передають номер документу; одинадцятий – тринадцятий вказують на громадянство, чотирнадцятий – дев'ятнадцятий відображають дату народження (рік, місяць, день); двадцять перший знак вказує на стать (F – жіноча, M – чоловіча, «-» - не зазначено); двадцять другий – двадцять сьомий знаки передають термін дії документу (рік, місяць, день); двадцять дев'ять – тридцять вісім засвідчують персональний номер особи тощо [3, с. 123].

Слід пам'ятати, що найчастіше зустрічається часткова підробка паспортних документів. До основних ознак, що характеризують внесення змін до паспортних документів можна віднести: пошкодження поверхонь паперу та сторінки даних; зміна та пошкодження текстури фонового зображення; наявність на сторінці з даними хаотично розташованих фігур та чорнильних крапок; нерозпізнавання системою зчитування даних машинозчитувальних зон та невідповідність даних пред'явника паспорта інформації, яку зазначено в машинозчитувальній зоні; невідповідність шрифту на сторінці з даними, у тому числі в машинозчитувальній зоні та шрифту в зразках дійсних паспортних

документів тієї самої серії; наявність пошкодження ламінувального покриття сторінок документа тощо [1, с. 323].

Список використаних джерел

1. Ананьїн О. В., Іванов С. О. Деякі аспекти сучасної системи захисту паспортних документів і характерних ознак виявлених підроблених документів Криміналістичний вісник. 2017. № 2 (28) С. 44–50.

2. Білоус І. В. Спеціальні захисні елементи верифікації та аутентифікації документів, що посвідчують особи. *Актуальні питання кримінального процесу, криміналістики та судової експертизи* : матеріали міжвідом. наук.–практ. конф. (Київ, 24 листопада 2017 р.). Київ: НАВС, 2017. Ч. 1. С. 321–324.

3. Нечеснюк М. В. та ін. Порядок проведення перевірки документів громадян України, що надають право на перетин державного кордону : практич. довід. Київ, 2021. 130 с.

4. Про затвердження зразка бланка, технічного опису та Порядку оформлення, видачі, обміну, пересилання, вилучення, повернення державі, знищення паспорта громадянина України для виїзду за кордон, його тимчасового затримання та вилучення : Постанова КМУ від 07.05.2014 № 152. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/152-2014-%D0%BF>.

Бесклеткіна Марина Юрївна,

здобувач ступеня вищої освіти бакалавра

ННІ № 1 Національної академії

внутрішніх справ

Науковий керівник:

Коршикова Тетяна Василівна,

викладач кафедри криміналістики та судової

медицини Національної академії внутрішніх

справ, доктор філософії

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В КРИМІНАЛІСТИЦІ

У сучасних умовах криміналістика залишається найактуальнішою наукою під час розслідування кримінальних правопорушень, адже вона спрямована на вивчення закономірностей збирання, дослідження, оцінки та використання доказів, що є основною складовою при розкритті правопорушень. Як наслідок, це одна з наук, яка протидіє злочинності, та забезпечує правомірне функціонування всіх правоохоронних інституцій.

Синтетичні знання, методи та прийоми, що використовуються в криміналістиці дають можливість отримувати не виключну кількість інформації при розслідуванні та попередженні кримінальних правопорушень.

Завдання криміналістики можуть бути реалізованими з допомогою багатьох засобів, які у свою чергу всебічне використання